

Aan:	Docenten WiNSt, overige geïnteresseerden
Van:	Willibrord Huisman, www.willibrordhuisman.nl en Hienke Sminia
Ter:	Inspiratie, met name voor het inzetten van groepswork ter bevordering van binding tussen studenten
Status:	Advies op verzoek van opleidingsdirectie
Versie:	19 januari 2021

Hoe maak je een *werkende* groepsopdracht?

Vraagstelling

In deze coronatijden vereenzamen sommige studenten in hun studie. Misschien zijn groepsopdrachten een middel om hen meer met elkaar in contact te brengen, wellicht ook buiten het uitvoeren van die opdracht. Maar groepsopdrachten zijn onder studenten weinig populair. Hoe bieden we hun een groepsopdracht waar ze a) graag aan werken; b) veel van leren, en c) elkaar beter leren kennen? We geven wat overwegingen.

Doel en aard van de opdracht

Een goede groepsopdracht heeft in ieder geval twee doelen:

1. Studenten leren samenwerken. Ze ontwikkelen communicatieve en professionele vaardigheden en ze leren hun eigen gedrag in relatie tot dat van hun groepsleden te beschouwen ('reflectie') en bij te sturen.
2. Studenten leren over het onderwerp van de opdracht. Veelal betreft dit vakinhoudelijke kennis, inzicht, en het vermogen het geleerde toe te passen op vraagstukken.

Kenmerken van een goede groepsopdracht

- ❖ De opdracht is zo ontworpen dat die alleen door een groep kan worden uitgevoerd. Dat gebeurt bijvoorbeeld door gebruik te maken van verschillende rollen, perspectieven en expertises die alleen in onderlinge wisselwerking tot een goed resultaat leiden.
- ❖ Het is geen enkelvoudig probleem. Er niet één correcte uitkomst, of de uitkomst is hoe dan ook een compromis tussen strijdige inzichten.
- ❖ De opdracht is zo realistisch mogelijk. Idealiter is er zelfs een echte probleemhebbende opdrachtgever, die zit te wachten op de resultaten van de groep. Dit stimuleert de gezamenlijk gevoelde verantwoordelijkheid.

Beoordeling

Studenten werken soms uit puur enthousiasme en leergierigheid, maar altijd ook voor een goede beoordeling, en dat bepaalt voor een flink deel hun gedrag. Als er alleen een groepscijfer voor een groepsproduct wordt gegeven, gaat het dan ook op de bekende wijzen mis met de uitvoering van de opdracht: meeliften, hardlopen, taaksplitsing, etcetera.

Een goede beoordeling voldoet aan twee kenmerken:

- ❖ De beoordeling betreft het behalen van beide doelen: de vakinhoudelijke én de sociale.
- ❖ De beoordeling betreft (tenminste gedeeltelijk) de individuele studenten.

Dat is niet eenvoudig, omdat je moeilijk als beoordelaar het groepsproces kunt gaan observeren. Maar er zijn wel wat manieren.

- ❖ Je kunt je beoordeling deels baseren op een kritische reflectie van de individuele student op diens functioneren in de groep.
- ❖ Eventueel combineer je dat met een beoordeling van een recensie die de student individueel schrijft op het werk van een andere groep.
- ❖ Ook kun je studenten als groep mondeling examineren en in die groep individuele vragen stellen over het groepsproduct.

Uitvoering van de opdracht

Een goede opdracht zit zo in elkaar dat studenten het nut ervan inzien. Niet alleen wat betreft de inhoud, maar ook wat betreft de vorm en de wijze van samenstellen van de groep. In deze tijd is er extra aandacht voor de sociale aspecten.

- ❖ Maak aan je studenten duidelijk dat de groepsopdrachten dienen om te leren samenwerken. Verwijs naar hun latere werk waarin zij ongetwijfeld zullen samenwerken met telkens andere mensen, ook die ze niet zelf gekozen hebben.
- ❖ Geef aan dat juist in deze tijd de opdracht ook bedoeld is om studenten meer met elkaar in contact te laten komen.
- ❖ Laat de studenten *niet* zelf de groepen samenstellen.
- ❖ Met het oog op de sociale veiligheid voor de onzekere studenten kun je ook voor de volgende methode kiezen: Laat studenten zelf duo's vormen, en voeg vervolgens willekeurig twee duo's bij elkaar om tot een groep van vier te komen. Eis bij een volgende groepsopdracht dat ze andere duo's vormen

Begeleiden

Studenten leren niet vanzelfsprekend samenwerken door groepsopdrachten uit te voeren. Daarbij zullen ze enige begeleiding bij nodig hebben. Enkele tips.

- ❖ Geef hun een tabelletje waarmee ze elkaars en hun eigen functioneren in de groep kunnen waarderen op een paar criteria. Laat hen dat invullen en onderling bespreken terwijl de groepsopdracht loopt. Begeleid hen daarbij voor zover ze dat willen.
- ❖ Plan met elke groep een voortgangsgesprekje waarin je zowel tijd neemt voor het groepsfunctioneren als voor de inhoudelijke ontwikkeling.
- ❖ Zorg voor een duidelijke en voor studenten veilige manier waarop zij individueel met je kunnen praten als het niet goed loopt in de groep.

Doe het niet alleen!

Het is niet gemakkelijk om op een dergelijke manier groepsopdrachten in te zetten, vooral als je weinig ervaring mee hebt. Daarom:

- ❖ Zoek collega-docenten die ook met groepsopdrachten werken en wissel met hen ideeën en ervaringen uit.

- ❖ Overweeg om samen met andere docenten een groepsopdracht op te zetten die in verschillende cursussen tegelijk past.
- ❖ Vraag advies aan je facultaire docentenondersteuner (Teaching Information Point, <https://www.ru.nl/docenten/over-ons/contact/natuurwetenschappen-wiskunde-informatica/>) en/of aan de adviseurs van het Teaching and Learning Centre (www.ru.nl/docenten , TLC@ru.nl)
- ❖ Vraag aan je studenten of ze mee willen denken over de vorm van het onderwijs. Er zijn er altijd wel een paar met didactische ambities.

Meer lezen

De hier gegeven adviezen worden uitgewerkt en toegelicht in twee inspiratiedocumenten door Marleen Hofman en Willibrord Huisman, TLC

- Het beoordelen van formeel groepswerk
http://www.willibrordhuisman.nl/onderwijsadvies/_/docs/WH_BeoordelenFormeelGroepswerk.pdf
- Het inrichten van noodgedwongen groepswerk
http://www.willibrordhuisman.nl/onderwijsadvies/_/docs/WH_InrichtenVanNoodgedwongenGroepswerk.pdf

Op www.ru.nl/docenten vind je deels dezelfde, deels andere adviezen en literatuur

- <https://www.ru.nl/docenten/onderwijs/toetsen-en-beoordelen/tips-toetsen/beoordelen-groepsopdracht/>
- <https://www.ru.nl/docenten/actueel/nieuws/@1238768/groepswerk-beoordelen-wel/>
- <https://www.ru.nl/docenten/onderwijs/didactiek-en-begeleiden/samenwerkend-leren/groepswerk-waarom-eigenlijk/>
- <https://www.ru.nl/docenten/onderwijs/didactiek-en-begeleiden/samenwerkend-leren/meelifters-hardlopers-onvermijdelijk/>
